

Generalitat de Catalunya
**Departament d' Afers i Relacions
Institucionals i Exteriors
i Transparència**

**Centre d'Estudis
de Temes Contemporanis**

Diari de les idees

Núm. 79

(8-12 de gener 2018)

RESUM D'IDEES

Penso que malgrat que l'1-O va posar en evidència la violència de l'estat, d'alguna manera va cremar una bala perquè vàrem fer sols el referèndum que hauríem d'haver pactat. Això, políticament no ha generat cap producte. Només des del punt de vista narratiu i quant a repercussió mediàtica, però ha estat un referèndum que no l'hem pogut traduir a una realitat política.

Francesc-Marc Álvaro, "L'independentisme ha de procurar fer govern encara que no hi pugui tenir cap líder", *Vilaweb*, 8 de gener de 2018

Après les élections du 21 décembre, remportées par les régionalistes, les réseaux sociaux se sont enflammés à propos de la sécession de la zone urbaine de Barcelone du reste de la Catalogne.

Catherine Gouëset, "Tabarnia: et si Barcelone devenait indépendante de la Catalogne séparatiste?", *L'Express*, 4 de gener de 2018

O impasse independentista não deriva apenas da força do Estado espanhol ou da perda das miríficas ilusões que venderam sobre a Europa. Depende também de razões catalães.

Jorge Almeida Fernandes, "Independentista sem independência. Os factos são teimosos", *Público*, 30 de desembre de 2017

Se l'indipendentismo è risultato maggioritario col 47,5% dei voti – vincendo ma non convincendo, fermo ai 2milioni di consensi del 2015 – la vera vincitrice del voto catalano è stata la destra nazionalista spagnola. La sinistra di Catalunya en Comú-Podem ha perso nei quartieri popolari proprio a scapito di Ciudadanos. Ora serve una nuova strategia per uscire dalla polarizzazione dello scontro e da un'impasse che rischia di cronicizzarsi.

Steven Forti e Giacomo Russo Spena, "Rebus Catalogna: dopo la vittoria delle destre, urge exit strategy per Podemos e Colau", *MicroMega*, 3 de gener de 2018

Madrid must be made to understand that what is needed is dialogue, negotiation and agreement on the future relationship we Catalans want to have with Spain — one based on respect, recognition, cooperation and equality.

Carles Puigdemont, “Catalonia won’t be silenced”, *Politico*, 10 de gener de 2018

Tenim força per a declarar la independència, però no per a implementar-la. Digues-ho. Explica-m’ho. I això no es va fer. Aquesta és una crítica que també tinc

Antoni Abat Ninet, “No se n’han anat, els piolins, del port? Doncs què esperem?”, *Vilaweb*, 11 de gener de 2018

Penso que malgrat que l'1-O va posar en evidència la violència de l'estat, d'alguna manera va cremar una bala perquè vàrem fer sols el referèndum que hauríem d'haver pactat. Això, políticament no ha generat cap producte. Només des del punt de vista narratiu i quant a repercussió mediàtica, però ha estat un referèndum que no l'hem pogut traduir a una realitat política.

Francesc-Marc Álvaro, "L'independentisme ha de procurar fer govern encara que no hi pugui tenir cap líder", *Vilaweb*, 8 de gener de 2018, <https://www.vilaweb.cat/noticies/francesc-marc-alvaro-lindependentisme-ha-dintentar-fer-govern-encara-que-no-pugui-posar-cap-dels-seus-liders/>

El periodista Francesc-Marc Álvaro (Vilanova i la Geltrú, 1967) analitza setmanalment des de la tribuna de La Vanguardia els avenços i els retrocessos de la política catalana. Molts independentistes el llegeixen i l'escolten amb atenció. N'hi ha que no tant, perquè sempre ha defensat que el procés no ha de tenir pressa i en èpoques d'excitació col·lectiva, la gent cerca l'anàlisi positiu. Aquesta és la seva característica: no es deixa encegar pels sentiments i desgrana els esdeveniments amb mirada crítica. Observa errors en les passes finals de la legislatura passada i assenyala amb aparent simplicitat les opcions de l'independentisme davant l'atzucac actual. Creu que cal tornar a la política i formar govern, mal que sigui sense Puigdemont ni Junqueras i amb la 'democràcia intervinguda'. Heus ací reflexions i anàlisis que no deixaran ningú indiferent.

—A Junqueras li han denegat l'alliberament i Puigdemont no pot tornar. La situació actual és de blocatge?

—Jo ho veig efectivament complicat. Penso que la pitjor sortida per a l'independentisme és fer unes noves eleccions. Crec que seria un error perquè s'haurà vist incapaç de gestionar un resultat que objectivament és bo. Has guanyat, però de cop i volta no pots fer govern. Aleshores, com que explicar això és molt difícil vol dir que no vas bé i has d'intentar evitar unes noves eleccions. No saps si en unes noves eleccions tindràs millors resultats. I el mal menor és assumir, ara, amb el que tens, la possibilitat de fer govern.

—Encara que no puguis formar govern amb els principals líders?

—Sí, sí. Evidentment. En el moment que acceptes el marc de les eleccions que dicta Rajoy, tu has de jugar amb les figures que pots. I, probablement, has d'intentar fer el govern que puguis per governar des de l'independentisme com puguis, encara que no hi puguis posar cap de les figures principals.

—L'independentisme es pot permetre de no tenir un govern sense Junqueras ni Puigdemont?

—Si tu acceptes d'anar a les eleccions que convoca Rajoy, i que ell no et diu que anar aquestes eleccions farà parar la màquina judicial, què tens tu? Tu has de fer política en un lloc on no et deixen fer política. I per tant, has de fer la política que puguis probablement sense aquestes figures. Això, o unes noves eleccions. Però unes noves eleccions això no t'ho solucionarien. Aleshores, l'independentisme vol tenir aquest govern, ni que sigui

sota vigilància? El vol tenir o no el vol tenir? Aquesta és la qüestió. Vol tenir instruments a les mans o que els tingui l'adversari? Perquè el 155 ens ha ensenyat que el que no tens tu, ho té l'altre. Recordem Joan Fuster: 'Tota política que no fem nosaltres, serà feta contra nosaltres.' Llavors, si tu no vols fer política perquè estàs enganxat en un punt de reivindicació respectable, però això et bloca la política, la política la continuaran fent els altres.

—Entenc, doncs, que no veieu amb bons ulls construir un govern a l'exili.

—Jo, sincerament, i sé que això que diré sonarà fort, intentaria no fer gaires coses estranyes més. Perquè ja les fa l'estat. Intentem reduir el nivell de rareses. Intentem fer política sota vigilància, com menys estranya millor. Que no vol dir legitimar el camp de l'adversari. Hem de denunciar cada dia que l'arbitrarietat dels tribunals és la que és. Però solucions de tipus institucional que són difícils de llegir, jo no les faria. La dualitat d'un govern a l'exili i un de tècnic aquí, no la veig possible ni sé com operaria. Ni sé quina mena de realitat institucional pot generar això.

—El risc de tot plegat és que valors de l'independentisme com Junqueras i Puigdemont caiguin en l'oblit.

—Sí. Però la pregunta és: fem la política malgrat que no puguem utilitzar aquestes peces noves o ho subordinem tot a tenir aquestes peces? O una altra: què és millor per a l'independentisme a mitjà i llarg termini, tenir el govern de Catalunya o no? O què és millor, que TV3 la governin els del 155, o els independentistes? És clar, ara, de cop i volta, tothom, començant per ERC, ha descobert que el procés és una cosa que dura temps. Ara tothom s'ha fet processista. El processisme era un insult que des del món dels comuns van copiar altres, i el mateix món independentista se l'aplica de manera negativa a ell mateix. 'Ets un processista!', em deien a mi quan deia que 'el tenim pressa' era una merda. Ara, tothom s'ha fet processista. Doncs m'aixeco i aplaudeixo perquè els processos són més llargs que no semblava. Celebro que tanta gent hagi caigut del cavall. És una pena que no ho n'haguessin caigut abans, deixeu-m'ho dir.

—Dèieu que la solució és la creació d'un SNP a la catalana. Expliqueu-ho.

—Bé, jo no propugnava això. Jo deia que això és damunt la taula d'alguns. Això voldria dir que la gent, tota, pugui sortir de la dinàmica republicans-convergençs, que és molt antic. Si vaig escriure Scottish National Party va ser per dos motius: u, perquè no té res a veure amb el fet d'intentar un Junts pel Sí o intentar salvar un PDECat ni res. I perquè qui m'ho explica segueix l'exemple de l'SNP. I m'ho explica gent de l'òrbita d'ERC i de l'òrbita del PDECat.

—I seria partint de zero?

—No, qui m'ho explica em diu que segurament s'hauria de fer a partir d'ERC. Quan ho vaig escriure molts deien que l'Àlvaro volia fer un Junts pel Sí. Aquesta no és la meua guerra. No en tinc cap, de guerra, de fet. Jo constato que hi ha sectors que veuen que per a fer determinades coses a mitjà o llarg termini, que és el que serà, necessites muscular un instrument que et pugui hegemonitzar molts espais alhora, i mirant cap al centre-esquerre. Això, qui ho té muntat així és ERC. Per això, qui m'ho ven, i gent de totes les bandes, és a partir d'ERC, amb això que articula Puigdemont.

—De fet, si ens fixem en la llista que va construir per al 21-D, Puigdemont articula un subjecte polític que s'allunyi del PDECat.

—És que jo crec que Puigdemont i ERC articulen la mateixa cosa. Però passa que no s'ho han dit.

—El PDECat és mort?

—És en hibernació. I Junts per Catalunya i ERC, si maduren, acabaran essent l'SNP. I si em preguntes: la CUP, què? Doncs la CUP mantindrà unes proporcions petites, que és la cosa normal en qualsevol país d'Europa. El que és anormal és que tingui deu diputats. No hi ha tants anticapitalistes a Catalunya.

—Que el PDECat surti de la hibernació dependrà de l'èxit o el fracàs del projecte de Puigdemont?

—Crec que som presoners de categories obsoletes. La campanya del 21-D constata que allò que eren les grans línies divisòries entre l'espai convergent i l'espai d'esquerra es difumina. Parlo del votant. Que les direccions no s'avenen, no ho descobriré pas jo. Però les llistes d'ERC i Junts per Catalunya són molt semblants. I els votants són molt semblants. Veient el mapa polític, un finlandès es preguntaria per què no van junts. Són artefactes molt semblants que ofereixen la mateixa cosa. Ara, probablement, aquest horitzó de l'SNP serà a mitjà o llarg termini. I aventuro que és un pas que no el faran ni Junqueras ni Puigdemont.

—En un article us demanàveu si la Catalunya que ha votat Ciutadans és nova. Ja en teniu resposta?

—No ho sé i m'ho continuo preguntant. Per tenir-ne una resposta més sòlida hem de veure quin recorregut té aquesta marca en les futures municipals, i quin recorregut té a uns efectes importantíssims en política, que és saber si arrela o no arrela en la realitat territorial, que fins ara no ho ha fet no ho ha fet gaire.

—Si és efímer o no.

—És clar, no podem treure conclusions sobre la Catalunya de Ciutadans només amb els resultats d'aquestes eleccions. Això vaig dir. I també distingia, i això crec que és important, entre els projectes i els dirigents de Ciutadans i els votants. Crec que s'ha de fer perquè és un partit que amb el creixement exponencial tan ràpid que ha tingut és evident que recull vots que vénen de tradicions més diferents o, aparentment, de tradicions molt diferents. I per tant, quan ens preguntem quina és la Catalunya de Ciutadans, no podem utilitzar la punta gruixuda, sinó el pinzell fi per a delimitar. Ciutadans creix a la vegada en àrees del cinturó roig i en barris acomodats. Aleshores, no podem treure'n una conclusió gaire clara. No podem dir que és l'antic vot obrer que ha passat a Ciutadans, o el vot elitista del PP. De la manera que ha crescut, no ho ha fet en un sol lloc. Per tant, hem d'utilitzar les pinces. Per exemple, a la meua ciutat, Vilanova i la Geltrú, va ser la primera força amb gairebé un 25%, però si poses el focus en la realitat, no es tradueix en una realitat estructurada. A escala municipal té dos regidors i és invisible en la vida social. Aleshores, com pot ser que passin al 25%?

—Segurament van saber recollir el vot dels ciutadans que són contraris al projecte independentista.

—Bé, crec que, com passa sempre, Ciutadans ha sabut compactar el vot clarament contrari a l'independentisme i que té orígens diferents. La qüestió és saber si això arrelarà o no i quina transcendència tindrà. De fet, respon fins i tot a un tipus de ressorts que no són els del PP de tota la vida. El PP tenia una relació amb els bàsics del catalanisme que no té Ciutadans. El PP, òbviament, no era independentista, però no es va organitzar com un partit a la contra del catalanisme. Era la sucursal del conservadorisme espanyol i postfranquista. En canvi, Ciutadans és un partit que neix per eliminar el programa del catalanisme. Va néixer com una esmena a la totalitat al consens catalanista que existia i al qual el PP s'havia sumat parcialment en alguns punts com en la normalització. Això s'ha de dir. Ciutadans és un partit amb un programa que proposa la destrucció del catalanisme. És així.

—‘Catalunya, un sol poble’. Veient els resultats i que Ciutadans ha obtingut més d'un milió de vots, aquesta frase està més en dubte que mai.

—Bé, repeteixo que hem de distingir el projecte de Ciutadans dels seus votants. Crec que és molt important. I aleshores hem de veure per què una part dels nostres veïns, a l'hora de votar en unes eleccions en què hi ha tantes coses en joc, opten per un partit tan frontal. Potser alguns, és una hipòtesi, dels que van votar Ciutadans el 21-D no recorden que va ser aquell partit que va néixer per esmenar el programa al catalanisme. És una cosa que cal considerar. Dit això, tampoc no sóc del parer que s'hagi de demonitzar el votant de Ciutadans. Ciutadans és un partit que els catalanistes tenim enfront, però el votant no el podem demonitzar perquè faríem una cosa equivalent al que fa l'unionisme amb el catalanisme i l'independentisme. La foto del dia 21 amb tota la taca de Ciutadans és una foto que ens fa fer-nos la pregunta de si encara som un sol poble, però encara no donaré la resposta perquè s'han de veure moltes coses. Sí que hi ha una pregunta que em faig, i és fins a quin punt el sol poble que Pujol, el PSUC, l'escola i els sindicats van fer, ara s'ha de formular potser d'una altra manera.

—I de quina manera es pot reformular?

—És clar que hi ha dos debats encavalcats. Un, sobre el projecte polític de Catalunya, i un altre sobre la identitat. És a dir, què és ser català al segle XXI, i quines són les identitats que tenim. Nosaltres ja partim d'una base, que al segle XXI la identitat és dinàmica i oberta.

—Però, de fet, l'independentisme sempre ha jugat aquesta carta. Ser obert i integrador.

—Sí, l'independentisme agafa la mateixa formulació del catalanisme de la postguerra, que és el que fan Pujol, el PSUC i el PSC. Allò que va resumir Pujol que és català qui viu i treballa a Catalunya. L'independentisme l'agafa i l'eixampla, perquè el món és global i això no val només per a les persones que han arribat de Múrcia, sinó les que han arribat de l'Equador o el Marroc. Però la pregunta que ens hem de fer és si les lleialtats simbòliques i culturals potser són més fortes que no ens pensàvem. És a dir, hi ha molta gent que vol continuar formant part d'Espanya bàsicament perquè la seva identitat pesa més que qualsevol altra consideració. I és una identitat que avantposa la condició

d'espanyol a la de català. I a això, potser l'independentisme no li ha donat prou valor o ha pensat que fent aquest discurs, que pots ser ciutadà de la República Catalana sentint-te espanyol, ja estava solucionat. Jo crec que l'independentisme ha pecat de ser massa simplificador. La força que tenen les identitats culturals encara és molt gran. I potser això cal rellegir-ho. No sé com, però d'una manera diferent.

—Molts analistes coincideixen que l'independentisme ha de seduir més gent. Ho veieu factible, o s'ha arribat a la cota màxima?

—No m'agrada el concepte de seduir perquè posa la prova de tot a la idea de la campanya permanent, que l'independentisme ha de predicar. Jo crec que l'independentisme ha d'explicar-se i governar si pot. I en la mesura que governa i s'explica arriba a la gent. Si només s'explica, això té un límit. Fem una reflexió. Potser els independentistes per convenciment de prèdica ja els tenim tots i ara cal refiar-se que l'independentisme s'acrediti com una opció que governa i que arriba a no veure's com a hostil per aquells que ara el veuen com a hostil. La millor pedagogia de l'independentisme és que governin els independentistes. Ara em posaré una mica crític, però d'on venim, com que teníem tanta pressa, l'independentisme en el govern no ha pogut acreditar que governava. Ni bé ni malament, perquè només tenia una acció: arribar a la data que s'havien posat i acomplir aquell mandat democràtic. O caixa o faixa.

—Però, per exemple, en aquesta passada legislatura hi ha hagut lleis socialment importants com la d'emergència d'habitatge o l'impost sobre els dipòsits bancaris.

—Sí, sí. Però recordem que l'etapa que es tanca amb la DUI i el 155 és una etapa marcada pel 'tenim pressa' i pels terminis. I els terminis se'ls posa l'independentisme amb els divuit mesos. Per tant, quan tu et poses una cotilla temporal, la cosa més important per a tu és complir aquell termini, més que no pas acreditar que governes bé.

—Pots intentar de governar bé, però tindràs l'estat a la contra.

—Sí. Estem en un estat d'excepció. Aquí vivim una situació de falsa normalitat. L'estat aplica un càstig i un pla de causa general, i a la vegada habilita unes eleccions en les quals permet que l'independentisme es presenti. Fins a quin moment un estat pot tenir metodologia democràtica i metodologia autoritària a la vegada, i sense fer implosió? Fins quan pot mantenir aquest doble canal? Aquesta doble realitat és molt fotuda perquè ens fa jugar a la política quan, de fet, la política és sota sospita.

—Amb l'esquerra abertzale van poder mantenir aquesta doble realitat de què parlem.

—Bé, aquest és el problema, que ens apliquen el marc basc sense que nosaltres tinguem ETA. Però els falla una premissa, que hem de recordar cada dia. Aquí no hi ha cap ETA. Per tant, el marc que ens apliquen falla per la base. Passa que hem de ser sincers. En el moment que els independentistes van acceptar el 21-D convocat per Rajoy, van acceptar la doble realitat. Probablement no es podia fer altra cosa que acceptar les eleccions. Era el mal menor. Però en el moment que les acceptes, acceptes unes regles de joc falsejades. Que és una democràcia mancada, intervinguda.

—Ara, a diferència del cas de l'esquerra independentista basca, hi ha veus de magistrats com Elpidio Silva o Javier Pérez Royo que assenyalen la falta de separació de poder.

—Sí, perquè el joc de mans és massa evident i hi ha gent que no és independentista que s'aixeca i denuncia que estan forçant la legalitat. Però, malgrat el valor que té el testimoni d'aquests magistrats, és una minoria en la societat espanyola. La majoria de la societat espanyola dóna per fet que hi ha un marc de violència a Catalunya. I ho accepta. I això per mi és molt greu. Celebro que hi hagi magistrats que denunciïn la interlocutòria sobre Junqueras, però hem de lamentar que una gran majoria de la societat espanyola com intel·lectuals, mitjans o polítics, no diguin res.

—Segurament és un dels grans drames de l'independentisme, que ningú no ha intervingut a favor seu.

—Sí, l'independentisme ha cercat aliats i li costa de trobar-los. També hem de dir que la geografia condemna l'independentisme a tenir pocs aliats. Estem al costat de dos estats molt centralistes i això ens col·loca en una situació molt complicada. Potser una de les coses que també hem de revisar, i és que hem donat per fet que com que teníem una causa que nosaltres considerem justa, això ens obriria les portes de manera automàtica. I això no és així.

—Si ara cal governar i atreure la gent a partir de la política, és el moment de posar el foc lent?

—Jo sempre vaig dir que la pressa era dolenta, i sempre vaig dir que les cotilles temporals t'eliminaven el control dels temps, que és el que has de tenir en política. Dit això, també penso que malgrat que l'1-O va posar en evidència la violència de l'estat, i per tant, va generar una realitat que va acreditar que l'independentisme era pacífic i l'estat espanyol tenia reaccions autoritàries, crec que l'1-O, d'alguna manera va cremar una bala.

—Per què?

—Perquè vàrem fer sols el referèndum que hauríem d'haver pactat. Això, políticament no ha generat cap producte. Només des del punt de vista narratiu i quant a repercussió mediàtica, però ha estat un referèndum que no l'hem pogut traduir a una realitat política. I crec, potser, que ara l'independentisme hauria de tornar a analitzar si els passos que va fer en el seu moment eren els més adequats. També ens hem de preguntar si la DUI va ser una acció encertada, en els termes que es va fer. Potser no, oi? Jo recordo que el dia que es va fer la DUI tampoc no hi havia gran entusiasme entre els qui la van fer. I després hi ha una qüestió de les majories i molts independentistes s'enfaden quan ho dic. Quan ens hem comptat hem obtingut grans majories, però no hem superat el llindar del cinquanta més u.

—Perquè hi ha una bossa de votants que corresponen als comuns que no corresponen al sí ni al no.

—Però quan ens hem intentat comptar d'altres maneres tampoc no hi hem arribat. Jo només dic que l'horitzó del cinquanta més u no és una cosa menor, i l'has de tenir com una cosa prioritària. I a l'independentisme li convé acostar-se al màxim al cinquanta més u. Crec que també hem de ser sincers amb nosaltres mateixos. I això ens porta a la pregunta si l'independentisme s'ha estancat o no. I si pot créixer més o no, com comentàvem abans.

Après les élections du 21 décembre, remportées par les régionalistes, les réseaux sociaux se sont enflammés à propos de la sécession de la zone urbaine de Barcelone du reste de la Catalogne.

Catherine Gouëset, "Tabarnia: et si Barcelone devenait indépendante de la Catalogne séparatiste?", *L'Express*, 4 de gener de 2018, https://www.lexpress.fr/actualite/monde/europe/tabarnia-et-si-barcelone-devenait-independante-de-la-catalogne-separatiste_1973252.html

La "Tabarnia" n'était au départ qu'une blague en Catalogne. Une blague qui prend de plus en plus d'ampleur... La preuve: la création de la "Tabarnia", une région fictive désireuse de s'émanciper de la Catalogne indépendantiste et donc de rester dans le giron de Madrid, était le sujet numéro un sur les réseaux sociaux catalans pendant les fêtes de fin d'année.

Et son drapeau fait déjà fureur. La gérante de Banderas AAP, une entreprise de fabrication de drapeaux, a expliqué que l'entreprise avait dû raccourcir ses congés de Noël pour répondre à l'afflux de commandes, raconte *El Periodico de Catalunya*, mardi.

La création de cette région fictive est partie d'une pétition satiriquesur Change.org proposant qu'une partie de la Catalogne restée fidèle à l'Espagne, fasse elle-même sécession de cette région séparatiste. Le nom de "Tabarnia" est formé de Tarragone et Barcelone, les deux principales villes de cette bande de terre sur la côte catalane. Sur Twitter, les partisans de la "Tabarnia" affirment même qu'il s'agit d'une "région historique", retournant les arguments des séparatistes.

"Par le passé, elle était connue sous le nom de comté de Barcelone", dit le texte de la pétition, lancée par un mouvement baptisé "Barcelona is not Catalonia", en référence au slogan séparatiste "Catalonia is not Spain".

La pétition a recueilli près de 220 000 signatures. Ses auteurs assurent que Barcelone et Tarragone souffrent d'un "déficit fiscal" vis-à-vis du reste de la région -en écho à l'argument des séparatistes selon lequel la Catalogne, une des plus riches régions d'Espagne, paie injustement pour le reste du pays. Ils réclament le "droit à décider si nous voulons ou non former une nouvelle région espagnole qui nous isole de la menace séparatiste", faisant écho au "droit à décider" brandi par les Catalans qui réclament un référendum d'autodétermination pour la région.

Barcelone, une autonomie sur le modèle de Bruxelles?

La revendication pour la "Tabarnia" puise sa justification dans la démographie électorale catalane. Lors des élections régionales du 21 décembre dernier, comme lors du précédent scrutin, les indépendantistes ont obtenu la majorité absolue en nombre de sièges au parlement régional, mais pas en nombre de voix.

Le système électoral en vigueur favorise en effet les régions rurales, plus nationalistes, au détriment des zones urbaines de la côte, qui ont voté en majorité pour les partis défendant l'unité de l'Espagne.

Moquant les arguments historiques des nationalistes, la pétition avance l'exemple de la région de Madrid, historiquement rattachée à la Castille et aujourd'hui autonome, qui "est actuellement l'un des moteurs de l'Espagne". La zone urbaine entourant Barcelone et Tarragone regroupe en effet la majeure partie de la population de Catalogne et l'essentiel de son activité économique. Certains évoquent d'ailleurs une autre "Tabarnia" bien réelle: la région de Bruxelles Capitale, en Belgique, autonome vis à vis de la Flandre à majorité séparatiste qui l'entoure.

Bien que satirique, l'agitation autour de la Tabarnia a réveillé un débat sur les modalités du référendum sur l'indépendance au Québec, région souvent prise en modèle par les indépendantistes catalans: dans la Loi sur la clarté référendaire prévue par le législateur canadien, un article prévoyait que l'électeur réponde à une question annexe: "Si le Québec se sépare du Canada, ma municipalité devrait-elle se séparer du Québec et continuer de faire partie du Canada - Oui ou Non?".

Quel gentilé pour les habitants de la "Tabarnia"?

En attendant de suspendre de nouveaux drapeaux aux côtés des emblèmes catalans et espagnols sur les balcons de la cité comtale, les futurs habitants de la "Tabarnia", ont déjà divisé leur hypothétiques sous-région en "Haute-Tabarnie" et "Basse Tabarnie", et débattent joyeusement sur la façon dont ils pourraient être nommés.

Consultée, la Real academia -l'équivalent espagnol de l'Académie française- s'est prise au jeu. Elle leur offre le choix entre "Tabarnés", "Tabarniense" ou "Tabarniano".

O impasse independentista não deriva apenas da força do Estado espanhol ou da perda das miríficas ilusões que venderam sobre a Europa. Depende também de razões catalães.

Jorge Almeida Fernandes, “Independentista sem independência. Os factos são teimosos”, *Público*, 30 de dezembro de 2017, <https://www.publico.pt/2017/12/30/mundo/analise/independentista-sem-independencia-os-factos-sao-teimosos-1797650>

1. As eleições catalãs de 21 de Dezembro (21-D) não teriam mudado nada: o bloco independentista voltou a ter maioria absoluta (70 deputados em 135) e continuará a governar. Os antinacionalistas do Cidadãos (C’S) afirmaram-se como primeiro partido catalão, em votos e em mandatos, uma força poderosa mas incapaz de formar uma coligação maioritária de governo (PÚBLICO, 21 e 22 de Outubro).

É metade da verdade. A parte escondida do icebergue é mais interessante: um “independentismo sem independência”, resume o jornalista Enric Juliana. O independentismo resiste, mas não consegue alargar a sua base social. Há “duas Catalunhas” em conflito. O “mandato do povo catalão”, de que os independentistas se vangloriam, é uma lenda.

O impasse independentista não deriva apenas da força do Estado espanhol ou da perda das miríficas ilusões que venderam sobre a Europa. Depende também de razões catalães, as que aqui interessam.

2. As eleições confirmaram a solidez do bloco independentista e a fidelidade dos seus eleitores, apesar de todos os erros e do fiasco da Declaração Unilateral de Independência e da fuga das empresas.

Mas revelam também o seu esgotamento. A independência unilateral mostrou ser impraticável. Por outro lado, o voto nacionalista está estagnado desde o fim dos anos 1990, oscilando entre os 47 e os 49%. No 21-D, o bloco independentista — Juntos pela Catalunha (JuntsxCat, Esquerda Republicana da Catalunha (ERC) e Candidatura de Unidade Popular (CUP) — atingiu os 47,5% (contra 47,8 em 2015).

O radicalismo independentista teve um efeito perverso para os seus mentores. Foi vivido como uma ameaça por vastos sectores sociais. Foi eficaz enquanto os constitucionalistas estavam dispersos e os seus eleitores se comportavam como “minoría silenciosa”. O radicalismo gerou uma polarização que agora põe em causa a hegemonia independentista. Favoreceu, enfim, a emergência de um grande partido antinacionalista: o C’s, de Albert Rivera e Inês Arrimadas, que passou a catalisar a resistência ao seccionismo. A ascensão do C’s é tão mais espectacular quanto cresceu em todas as regiões da Catalunha e venceu nas dez maiores cidades. Ocupou um “vazio” deixado pelo declínio da esquerda e do Partido dos Socialistas da Catalunha (PSC), que governou, aliado à ERC e à Iniciativa pela Catalunha Verdes, em 2003-2010. Este “tripartito” visou afastar do poder a Convergência Democrática da Catalunha (CDC), o “partido-Estado” que governava desde 1980.

3. Qual é a nova situação? O bloco independentista continua incapaz de alcançar a “maioria social” que sustentaria o projecto secessionista. Mas também o C’s, que foi buscar votos aos outros partidos constitucionalistas e à abstenção, dificilmente será capaz de captar votos nacionalistas. Estão em confronto dois blocos com um “tecto de vidro”: um limite invisível que bloqueia a sua expansão.

Para rodear o problema, os independentistas fizeram falsificações perigosas. Nas eleições-plebiscito de 2015, com 47,8% dos votos, proclamaram que tal legitimava o processo de independência unilateral. Curiosamente, foi o cabeça de lista da CUP, Alberto Baños, quem disse na televisão que, com menos de 50% , não tinham ganho o plebiscito e por isso não poderiam avançar com o roteiro independentista. Baños desapareceu do parlament. Na noite do 21-D, a ex-conselheira do Ensino Clara Ponsatí, que acompanha Puigdemont no “exílio” de Bruxelas, declarou que, com menos de 50% dos votos, não se “pode desenvolver a república”. Provocou uma chuva de insultos.

“O independentismo salvou os móveis, mas equivoca-se se crê ou faz crer que tem por trás de si a sociedade catalã”, conclui o jornalista Juan Tapia.

4. Foi o “convergente” Artur Mas, então presidente da Generalitat, quem, em 2012, decidiu “cavalgar” o nacionalismo perante os protestos provocados pela crise e pela sua política económica. O independentismo explodiu e Mas seguiu a onda. Doravante, a rivalidade entre a CDC e a ERC vai ser determinante na radicalização, também impulsionada por organizações como a Assembleia Nacional Catalã e a Òmnium Cultural.

A velha CDC (rebaptizada PDeCAT e que concorreu às eleições na coligação JuntsxCat) e a ERC são “irmãs inimigas”. Disputam arduamente a hegemonia do campo nacionalista. Os herdeiros de Pujol dominavam a Catalunha interior e eram apoiados pela “burguesia catalã). A ERC prevalecia nas áreas urbanas. A primeira é conservadora, a segunda procura fundir nacionalismo e social-democracia. Mas as fronteiras ideológicas diluíram-se e hoje são sobretudo “famílias” rivais, que não ousam expor os seus programas e estratégias.

A competição entre “convergentes” e “republicanos” provocou uma corrida para ver “quem era mais independentista” ou para evitar acusações de “traição”. Não foram apenas os extremistas da pequena CUP quem forçou a violação de todas as “linhas vermelhas”. Foi a infernal competição entre o PDeCAT e a ERC, entre Puigdemont e Junqueras, ou ainda entre facções internas dos dois partidos, que precipitou a DUI no dia 27 de Outubro. Poucos a consideravam desejável. O PDeCAT e Puigdemont temiam dar o passo. Junqueras, líder da ERC, considerava que não havia condições. Mas, em público, insinuava o contrário e sabotou o acordo entre Puigdemont e Iñigo Urkullu, o líder vasco que negociou com Rajoy. Porquê? Porque desejava que a “culpa” da desilusão recaísse sobre Puigdemont.

É apenas um exemplo. Acabou mal para Junqueras. Antes da campanha tinha uma vantagem esmagadora sobre o PDeCAT. Rompeu a coligação de 2015 e lançou uma “OPA hostil” sobre o PDeCAT. Acabou depenado pela improvisada lista de Puigdemont, o JuntsxCat.

Entretanto, uma parte do poder real no mundo independentista passava para as mãos de organizações como a ANC, verdadeiros grupos de pressão, o que bloqueia perigosamente a decisão política.

5. O filósofo Josep Ramoneda constata, no diário independentista ARA, a “divisão da Catalunha em duas comunidades”. O 21-D foi “duplo plebiscito identitário” que radicalizou tanto o independentismo como “a comunidade espanholista, [...] abrindo uma brecha simbólica que se poderá tornar muito perigosa se a situação económica se complicar”. Tanto o eleitorado independentista como o unionista são interclassistas. “Mas o independentismo, estabilizado na casa dos dois milhões de votos, tem dificuldades em crescer, precisamente pela sua incapacidade de sair do seu nicho identitário e porque é vã a pretensão de impor a sua hegemonia cultural numa sociedade estruturalmente diversa, com identidades bem definidas.”

No mesmo jornal, o politólogo Oriol Bartomeus explica que tanto os independentistas como os eleitores de Arrimadas estão “carregados de razões”. São “dois relatos diametralmente opostos, alimentados com base em simplificações, mentiras e agravos de que reclamam a satisfação. Dois grupos de que sentem legítimos depositários dos anseios do verdadeiro ‘povo catalão’ e que, ao fazê-lo, negam o outro.” Que acontece a partir de agora? “A lógica dos blocos leva a um cenário em que crescem a confrontação e a divisão, e não apenas no parlament.”

Os factos são teimosos.

Se l'indipendentismo è risultato maggioritario col 47,5% dei voti – vincendo ma non convincendo, fermo ai 2 milioni di consensi del 2015 – la vera vincitrice del voto catalano è stata la destra nazionalista spagnola. La sinistra di Catalunya en Comú-Podem ha perso nei quartieri popolari proprio a scapito di Ciudadanos. Ora serve una nuova strategia per uscire dalla polarizzazione dello scontro e da un'impasse che rischia di cronicizzarsi.

Steven Forti e Giacomo Russo Spina, “Rebus Catalogna: dopo la vittoria delle destre, urge exit strategy per Podemos e Colau”, *MicroMega*, 3 de gener de 2018, <http://temi.repubblica.it/micromega-online/rebus-catalogna-dopo-la-vittoria-delle-destre-urge-exit-strategy-per-podemos-e-colau/>

Una catastrofe annunciata: hanno vinto le destre. Ogni analisi sensata del voto catalano deve assumere questo dato. Una pagina buia per le sinistre, per *el cambio* nel Paese e per la stessa Catalogna che, divisa, rischia un processo di ulsterizzazione. La sconfitta del premier Mariano Rajoy (con la repressione annessa) è un mero contentino. La polarizzazione dello scontro ha portato, infatti, al trionfo della destra nazionalista (*Ciudadanos*) e della destra indipendentista (*Junts per Catalunya*).

Il partito di Albert Rivera, la Podemos di destra come qualcuno la definiva agli albori, ottiene il 25,3% affermandosi come primo partito. L'ex governatore, fuggito in Belgio, Carles Puigdemont conferma, invece, la sua leadership all'interno dell'eterogeneo blocco indipendentista che, nelle elezioni del 21 dicembre, risulta maggioritario in Catalogna.

I partiti indipendentisti (*Junts per Catalunya*, *Esquerra Republicana de Catalunya*, *Candidatura d'Unitat Popular*) mantengono la maggioranza assoluta nel Parlamento di Barcellona (70 deputati su 135, ne avevano 72 nell'ultima legislatura), favoriti dalla legge elettorale che premia le circoscrizioni rurali. Guadagnano circa 100mila voti rispetto al settembre del 2015, ma perdono lo 0,3% per l'altissima partecipazione (79%), dimostrando però che quasi la metà dei catalani (47,5%) difendono ancora l'indipendenza della regione. Succeda quel che succeda, dunque, circa 2 milioni di catalani continuano (e probabilmente continueranno) a votare partiti indipendentisti. Il problema è dunque politico e non può essere risolto solo con i tribunali e il commissariamento della regione: la sconfitta di Rajoy è dunque netta, tenendo poi conto che il *Partido Popular* (Pp) ottiene solo 4 deputati e il 4,2% dei voti, convertendosi in un partito minoritario in Catalogna. Ciò che ora è a rischio per il Pp è anche l'egemonia nel centro-destra spagnolo a favore di *Ciudadanos* (con l'ex premier José María Aznar che appoggia palesemente i giovani di Rivera).

Ma chi festeggia per la vittoria indipendentista – ottenuta sicuramente in un clima di repressione statale e con i leader in carcere o all'estero – non considera però che i risultati mostrano una società spaccata a metà. I partiti costituzionalisti – Pp, *Ciudadanos* e socialisti – aumentano i loro consensi, ottenendo il 43,5% dei voti e 57 deputati. Esistono due Catalogne, ormai. La divisione è anche geografica: l'interno della regione vota indipendenza; Barcellona e la sua area metropolitana, e la costa fino a Tarragona, votano contro. La polarizzazione è estrema. E si è trasformata in una spaccatura anche identitaria: chi vota contro l'indipendenza è soprattutto di origine spagnola, parla spagnolo in casa e

si sente più spagnolo che catalano (o tanto spagnolo quanto catalano); chi vota a favore dell'indipendenza è soprattutto nato in Catalogna, catalano-parlante e si sente solo catalano (o più catalano che spagnolo). Gli indipendentisti hanno dunque vinto, ma non hanno convinto, fermi come nel 2015 intorno ai 2 milioni di consensi. Il rischio è che la frattura non si ripari e il fantasma dell'ulsterizzazione è dietro l'angolo. C'è poco da esultare: il risultato delle elezioni dimostra come il problema rischia di cronificarsi.

Le conseguenze del voto

E, ora, che governo si formerà? E con quale programma? Si abbandonerà la via unilaterale? Gli indipendentisti hanno bisogno dei voti o almeno dell'adesione degli anticapitalisti della Cup, che per quanto hanno sofferto una batosta (4,4%, 4 deputati, ne avevano 10 nella scorsa legislatura), possono giocare ancora un ruolo chiave. Il loro dato elettorale dimostra come in Catalogna siamo ben lontani dalla creazione di una nuova "Repubblica Socialista" – come auspicerebbero i leader della Cup o come molti erroneamente pensano in Italia – ma che il processo indipendentista sia egemonizzato dai settori borghesi, che hanno governato la regione per trent'anni.

Altra questione irrisolta: chi sarà il nuovo presidente della Catalogna? Puigdemont è latitante a Bruxelles e se ritorna in Spagna sarà arrestato. Altri sette deputati indipendentisti sono nelle stesse condizioni e potrebbero non poter partecipare alla sessione di investitura, mettendo dunque a rischio la maggioranza parlamentare indipendentista. La magistratura avrà un ruolo chiave. E per quanto gli indipendentisti chiedano a Rajoy di intervenire sui tribunali, in Spagna esiste, come in qualunque democrazia occidentale, la separazione dei poteri, per quanto si possa discutere sul livello di politicizzazione della giustizia. Una volta avviata, la macchina della giustizia – per quanto possiamo considerare giuste o sbagliate le imputazioni e le decisioni prese dalla procura generale e dai magistrati – non si ferma. Un problema enorme. Vedremo quel che succederà: il 17 gennaio si costituirà il nuovo Parlamento e entro fine mese si terrà la prima sessione di investitura.

E le sinistre?

Le sinistre escono penalizzate dalle elezioni. *Catalunya en Comú-Podem* – ossia i *Comuns*, la confluenza di sinistra alternativa guidata dalla sindaca di Barcellona Ada Colau e appoggiata da Podemos – peggiora il risultato di due anni fa, ottenendo solo il 7,4% dei voti e 8 deputati. Poco, troppo poco. Com'era prevedibile, con la polarizzazione dello scontro, chi offriva dialogo e una via d'uscita politica (riforma federale della Costituzione come i socialisti; referendum accordato sul modello scozzese come i Comuns) è rimasto schiacciato.

Le sinistre, soprattutto quelle alternative che difendono un cambiamento politico in Catalogna e in tutta la Spagna, devono ripensare la loro strategia, anche perché *Ciudadanos* ha fatto il pieno di voti nei quartieri popolari di Barcellona e nell'area metropolitana, che storicamente hanno votato le sinistre. E che sono state il motore che hanno permesso ad Ada Colau di arrivare al Comune della Ciudad Condal nel maggio 2015 e a En Comú Podem di essere il primo partito in Catalogna nelle elezioni generali spagnole del dicembre 2015 e del giugno 2016.

Alcuni esempi. A L'Hospitalet de Llobregat (250mila abitanti) e Santa Coloma de Gramenet (120mila abitanti), città dell'hinterland barcellonese governate ancora oggi dai socialisti, *Ciudadanos* è stato il primo partito con rispettivamente il 33,4 e il 35,5%: l'avvisaglia c'era già stata nelle precedenti elezioni regionali del settembre del 2015 presentate dall'indipendentismo come un plebiscito sull'indipendenza, quando il partito guidato in Catalogna da Inés Arrimadas aveva ottenuto il 23,5% in entrambe le città. Lo stesso dicasi di Nou Barris (165mila abitanti), il municipio del Comune di Barcellona dove maggiori sono le disuguaglianze sociali: nel 2015 *Ciudadanos* ottenne il 22,7% dei voti, lo scorso 21 dicembre si è trasformato nel primo partito con il 31,4%. È pur vero che *Ciudadanos* è riuscito a raccogliere alti consensi anche nei quartieri più ricchi del capoluogo catalano ed è cresciuto molto anche in Comuni benestanti della costa della regione – prova che la questione identitaria supera le barriere di classe, che ci piaccia o meno –, ma la sua crescita spettacolare nell'ultimo lustro (nel 2012 aveva appena il 7,5%) si deve essenzialmente alle periferie, dove gli indipendentisti non sfondano (tutti i partiti indipendentisti insieme non superano il 30%).

Alcuni studi dimostrano proprio come i voti persi dai *Comuns* non siano andati alla sinistra indipendentista (Cup) bensì a *Ciudadanos* o ai socialisti, sia rispetto alle precedenti elezioni regionali – dove la lista *Catalunya Sí Que Es Pot* aveva raccolto solo l'8,9% – sia rispetto alle municipali e alle elezioni generali. Praticamente perde a destra, non alla sua sinistra. Le cause? Probabilmente, l'essere stati percepiti come non sufficientemente critici con l'indipendentismo e “ambigui” riguardo alla posizione da prendere in un momento di estrema polarizzazione. L'accelerazione indipendentista è stata vissuta con stanchezza, astio e preoccupazione da molti catalani non indipendentisti, soprattutto nelle periferie in cui la maggior parte degli abitanti sono di origine spagnola. Parliamo di un paio di milioni di persone che si sono sentite escluse da un governo regionale che con meno del 50% dei voti si rivolgeva solo ai propri votanti. Le sinistre sono riuscite a parlargli quando in ballo c'era il Comune o un cambio di governo in tutta la Spagna, non quando si decideva sull'indipendenza della Catalogna. Tanto che il tentativo di portare la campagna elettorale sulle questioni sociali non è riuscito a *Catalunya en Comú-Podem*. Si è votato in chiave nazionale/identitaria e sono state le destre che ne hanno raccolto i frutti. Una tendenza che si sta affermando in tutta Europa: le destre che – basandosi su campagne identitarie e patriottiche (dai forti accenti xenofobi) – riesce a sfondare nei quartieri popolari e più colpiti dalla crisi. Lì se la sinistra non costruisce un'opzione credibile di alternativa, lascia il campo alle (peggiori) destre.

È pur vero che in Catalogna ha sempre avuto un ruolo importante il voto disgiunto, ossia che una parte della cittadinanza vota in un modo alle regionali e in un altro alle municipali o alle generali. Il che potrebbe significare che i *Comuns* possono recuperare quei votanti in altre tornate elettorali, come era già successo nell'autunno del 2015. Ma è anche vero che a differenza del settembre 2015, questa volta Ada Colau ha appoggiato la lista dei *Comuns* e si è spesa personalmente in campagna elettorale. E che la crisi catalana si sta cronificando: rompere i “blocchi” – quello indipendentista e quello anti-indipendentista – con una proposta politica diversa si fa sempre più difficile.

La questione è cruciale non solo per il contesto catalano, ma anche per quello spagnolo: il rischio della secessione unilaterale catalana ha rafforzato nel resto del Paese le destre che si sono definite chiaramente contro l'indipendentismo. Recenti sondaggi dimostrano come *Ciudadanos* potrebbe convertirsi nel secondo partito superando i socialisti e importunando seriamente il Pp, mentre Podemos – che ha difeso coraggiosamente un

referendum accordato per la Catalogna e l'idea della Spagna come stato plurinazionale – perderebbe consensi, scendendo al 15% dei voti. Se l'inflammazione catalana non si cura in fretta, sarà difficile invertire questa tendenza, a meno di non riuscire a cambiare strategia.

Ma come? Il rischio reale è che la “finestra di opportunità” di un cambiamento politico che si era aperta nel 2014-2015 – dopo il ciclo di mobilitazioni sociali iniziate con gli *indignados* nel 2011 – possa chiudersi per sempre. La battaglia indipendentista, infatti, non è la prosecuzione delle *acampadas* indignate ma la loro antitesi, per quanto nell'eterogeneo movimento indipendentista – che è trasversale – ci siano settori provenienti dalla sinistra movimentista e persone che si erano politicizzate proprio con gli *indignados*.

Un ciclo che si potrebbe chiudere non solo a livello nazionale, ma anche a livello locale, dove le confluenze municipaliste (Barcelona en Comú, Ahora Madrid, le Mareas galiziane, ecc.) avevano aperto una nuova tappa politica con le vittorie della primavera 2015. Se è indubbio che quello che è stato fatto in questi due anni e mezzo nelle “città ribelli” è più che positivo – sia nella maniera di fare politica sia nella gestione della città – e si mantiene l'appoggio della cittadinanza, è anche vero che le prossime elezioni comunali del maggio 2019 saranno la prova del fuoco.

Madrid must be made to understand that what is needed is dialogue, negotiation and agreement on the future relationship we Catalans want to have with Spain — one based on respect, recognition, cooperation and equality.

Carles Puigdemont, “Catalonia won’t be silenced”, *Politico*, 10 de gener de 2018, <https://www.politico.eu/article/carles-puigdemont-catalonia-wont-be-silenced-independence-spanish-government-election/>

The Spanish government’s attempt to repress the voice of the Catalan people has failed. In last month’s Catalanian parliamentary election, pro-independence parties won the greatest support in their history. There were 113,000 more pro-independence votes than in the previous parliamentary election, in 2015, and 35,000 more votes than in the October 1 referendum on independence. It was, moreover, a record turnout for an election to the parliament of Catalonia.

The final count shows support for independence at 2,079,340 votes (almost 180,000 more votes than those won by the constitutionalist bloc). Not only has the threshold of 2 million votes been surpassed, but independence sentiment has been consolidated and continues to grow.

These figures serve as a ratification of the results of the October 1 referendum, which was held in highly adverse conditions. On that occasion, the Spanish government’s propaganda disparaged the results, arguing that there had not been sufficient guarantees. Madrid claimed that the census was not official, that the electoral authority was not independent, that the parties opposed to independence refused to take part and that the count hid fraudulent practices.

In spite of the extreme violence deployed by the government to try to prevent us from voting, the results of the referendum that I later conveyed to the parliament of Catalonia reflected a true, rigorous and valid opinion. The election on December 21 was called by Madrid, with its census, with its electoral authority, its ballot count and its rules of the game. What was the result? More votes for independence than on October 1.

I want to highlight these figures because it is on them, and not on propaganda, that one needs to base one’s opinion and make decisions. The results are a total rebuttal of the thesis that the Spanish state has been maintaining and disseminating: that pro-independence sentiment is declining (false) and is in a minority (false).

The desire to be free from Madrid is rising, it is in the majority and it is lasting over time, despite the huge difficulties it faces.

The election results are even more significant when we recall that the independence movement has had its leaders and main candidates out of play, in jail and in exile, and that it is being treated as a dangerous ideology by a state apparatus that has no qualms about bringing in for questioning teachers who encouraged political debates in secondary schools, about censoring the language used by journalists, about banning banners with the word “democracy,” and about preventing the proliferation of yellow ribbons symbolizing the demand for the release of the political prisoners.

It is worth recalling the large economic and material resources that the three unionist parties had in these elections. To that must be added the shameful bias of the vast majority of Spanish media, which swept aside any semblance of neutrality and devoted its efforts — without compunction — to the promotion of the candidates of Ciudadanos, the Socialist Party and the Popular Party.

Under such conditions — having to take part in election rallies from Brussels and to send letters from behind bars — the pro-independence victory is far more than just an electoral success. It is the confirmation that this is a very powerful movement capable of withstanding dire hardships.

That calls for attention and respect — neither of which have been offered by the Spanish government and the European Union. The desire for Catalan independence is a real phenomenon, featuring European citizens and expressed in an impeccably democratic and peaceful way.

Respect means acknowledging reality as it is and not as Madrid would like it to be. If we start with that, huge advances can be made. But the strategy of harassment, humiliation and propaganda must be jettisoned. And scrupulous respect for the citizens' decisions must be shown.

Since December 21, Prime Minister Rajoy has been thinking and acting just the same as before, as if he couldn't care less about the results, because they were not what he had planned for.

Nearly three weeks after the election, the Spanish government is reluctant to acknowledge the results and to accept the defeat of its repressive strategy. It is keeping in force the suspension of autonomy, the sacking of the Catalan government and the measures of absolute intervention in our self-government.

It is incapable of explaining to the world why there is a need to imprison and persecute politicians who have done exactly what they committed themselves to do before voters and the parliament. It has not opened a single channel of dialogue with the parliamentary majority that supports the current Government of the Generalitat, and it has given no signs of having understood the serious corrective of the ballot boxes.

Some of Europe's leaders may continue to remain silent in the face of a government that does not apparently accept the results of an election. We are no longer surprised, but we are disappointed. Siding unconditionally with the Spanish government does not help to solve a problem that is real, that is escalating and that will not go away with baton charges, imprisonments, exiles and prohibitions.

Negotiating is not a sign of weakness or cowardice, but rather a great strength of democracy. In Spanish political culture, force and imposition have dominated too much, and this probably still confuses the minds of its elite (politicians and media).

But it is high time someone told them that this is not the way, that they will merely poison the situation and make a democratic solution more complicated. Madrid must be made to understand that what is needed is dialogue, negotiation and agreement on the future relationship we Catalans want to have with Spain — one based on respect, recognition, cooperation and equality.

Tenim força per a declarar la independència, però no per a implementarla. Digues-ho. Explica-m'ho. I això no es va fer. Aquesta és una crítica que també tinc

Antoni Abat Ninet, “No se n’han anat, els piolins, del port? Doncs què esperem?”, Vilaweb, 11 de gener de 2018, <https://www.vilaweb.cat/noticies/antoni-abat-ninet-no-han-marxat-els-piolins-del-port-doncs-a-que-esperem/>

Antoni Abat Ninet. Quaranta-tres anys. Professor de dret a la Universitat de Copenhaguen. Però també ho ha estat a Stanford, Georgetown i ESADE. L’any 2016, va fer una sonada intervenció al parlament català que va ajudar molt a modificar el full de ruta sobiranista: després de la seva intervenció, molta gent va passar de voler fer eleccions a encarar el referèndum amb ganes. Ara VilaWeb ha volgut tornar a parlar-hi per demanar-li com veu les possibles sortides al moment actual. I la seva opció es pot resumir així: opta per un mandat de desobediència civil.

—Què hem de fer, ara, professor? Quin seria el pas a fer en la investidura, per exemple?

—Vosaltres va publicat l’article del professor Resina, que proposava un mandat de desobediència civil i ferma. Hi estic d’acord. Per començar, la investidura. Si llegiu el reglament del parlament, la investidura telemàticament es pot fer, perquè no és prohibida.

—Es pot?

—Qui us digui que no, vol dir que en fa una lectura restrictiva i poc garantista del reglament. Es poden fer servir arguments de dret constitucional comparat a favor de la investidura telemàtica. I l’especial protecció que tenen els drets dels representants a la cambra, també. Això està explicat a la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans (TEDH). Els catalans fariem bé de començar a pensar en el TEDH com a garant dels nostres drets fonamentals, obviant de considerar el pas per la justícia espanyola com un mal processal necessari. En resum: fem la investidura telemàtica i mantinguem una part del govern i la presidència a Bèlgica, i una altra, al Principat. No pot ser que per una qüestió formal i amb una lectura restrictiva dels drets no es permeti que el president prengui possessió. Home... Aquí t’apliquen el 155 com una *carte blanche*. Donen un cop d’estat amb un article anticonstitucional, no accepten el resultat de les eleccions i volen interposar entrebancs i lectures restrictives de drets perquè el president no pugui prendre possessió. Doncs no. Per això crec que un acte de desobediència fort seria que el president prengués possessió. I tindriem un president de la República, el president Puigdemont, a Bèlgica. I un president del govern aquí. Dues figures. Un president i un primer ministre. I pas a pas, consolidar el que s’ha fet.

—I si l’estat espanyol ataca amb més jutges i presó? Som-hi igualment?

—Efectivament. I si no tenim representants que tinguin collons de fer això, que en posin uns altres que en tinguin. Per què alguns ens els han escapçats. Potser ha de venir una altra generació. Aquí només tenim dues opcions. Una és preguntar-se: hi ha algú comprant AK-47, aquí? Oi que no? Doncs aleshores tenim l’altra opció, que és la desobediència ferma del govern, i aprofitar cada pas políticament. Perquè si no, què fem? Màrtirs?

—**Abans de l'1-O pensava: anem a mesos vista. Ara penso: anem a anys vista.**

—Depèn dels tempos. I no pot passar que els espanyols marquin els nostres tempos. No pot ser. Nosaltres endavant i endavant. I endavant sabent que tenim un milió de païos al nostre país que són espanyols i que no solament estan per la violència, sinó que en volen més, de violència. Doncs molt bé. Hem de gestionar també això.

—**Un sol poble, diuen.**

—I creieu que això no ho han passat altres estats? I altres processos d'independència? De tensió interna, sempre n'hi ha. Torno a Resina: la violència és contraproduent per a ells. Penseu que van demostrant al món que nosaltres som espanyols a la força. Per violència. I això és molt depriment i no funciona *in illo tempore*. Si els païos es mantenen en l'àmbit internacional és perquè hi ha una sèrie d'interessos que els catalans no han pogut trencar. I ara sembla que a la comunitat internacional hi ha un debat, i a Europa poden considerar el referèndum acordat. Ells arribarien a acceptar un referèndum, sí. Però jo crec que aquesta pantalla ja l'hem passada.

—**Ja l'hem passada?**

—Efectivament. L'hem passada. No hi ha res més a fer. Ens han pegat per defensar urnes, eh? De què parlem, aquí? Aquí han pegat àvies per defensar una urna, sabeu? Aquí parlem de drets fonamentals, home. Això ho han de pagar. Ells. Tots. I la Unió Europea, també.

—**Anem als presoners polítics. Tema cru i delicat. Elisenda Paluzie proposava empatia, però que no en quedi ni un manant, de presoner. Ni un. Perquè no pot ser que marquin agenda política gent que parla amb l'advocat penalista al costat. No facis això, no facis allò. Això inclou Junqueras, Sànchez i Forn.**

—El tema és molt cru. La pregunta que jo em faig és: serveixen els presos per a assolir la consolidació de la República Catalana? O l'alenteixen? És la pregunta que ens hem de fer. Hem de ser crus. I analitzar-ho des d'un punt de vista més fred. Són bons per a l'assoliment de l'objectiu? Passa que respondre això ens toca molt la fibra. Però respondre segons com permetria que el president de la República vingui a Catalunya per la frontera, protegit per la gent. Per exemple. O ara o més tard. Hem d'estar preparats per coses d'aquestes. Hem de pensar en actes de desobediència forts. Cops. Pums. No se n'han anat, els *piolins*, del port? Doncs què esperem?

—**Potser mobilització al carrer i organització.**

—Perdoneu, però això ho ha de liderar el govern. També les vagues, o els impactes econòmics. Els polítics han de donar exemple. El govern de la Generalitat deu al país l'esforç que va fer l'1 d'octubre. I s'ha de fer alguna cosa amb efectes reals. I res de 'visca el 155' per a poder sortir de la presó.

—**Consellera Ponsatí dixit: s'ha anat amb el lliri a la mà no tant amb Espanya, sinó amb Europa. És Europa que diu frena, i jo t'assec, Rajoy, a la taula. I no passa.**

—Sigui pel que sigui, van acceptar el 155. De manera vergonyosa, alguns d'ells. I no em feu dir noms, perquè alguns no els conec de res. Ni resistència ni hòsties. Els païos

pleguen. Acatem les eleccions imposades vergonyoses. I vergonyants. Perfecte. Guanyem. I ara hem d'aspirar a l'autonomia del 78 centralitzada i descafeïnada? No. Hem d'anar endavant. Em sembla que ens ho hem guanyat. Ara tot això ho hem de fer efectiu. El govern ha de fer aquest pas endavant? És clar que sí. Ells són els primers que han de fer exemple.

—**Crític amb el post 1-O?**

—Molt crític. Jo, això de les morts, em sembla que... No ho veig clar. Si t'han de detenir, que vinguin al parlament. Que vinguin. Amb un milió de gent fora. A veure si ho fan.

—**Risc: ho fas, no guanyes, i ets al mateix lloc, però amb deu morts damunt la taula.**

—Amb deu morts no seríem al mateix lloc.

—**Amb cent, la Unió Europea es mulla. Amb deu, segur?**

—És un debat, sí. El 6 d'octubre en van matar 256. I no va passar res. I van posar a la trena el president Companys, que es va fer enrere. No ho sé, tu. Jo declaro i no marxo. Vaig a Palau. I que em busquin. A hòsties, si cal. Tot cristo enregistrant. Passa que no ho van fer perquè crec que ho tenien tot apamat fins al referèndum i prou. El dia de l'endemà, no. Els va agafar en calces. Potser no s'esperaven que 2,2 milions de persones votessin el referèndum. I ara com ho gestionem? I això que ho tenien molt enllestit i molt preparat. Demanar reconeixement internacional als organismes internacionals. Estava preparadíssim. Passa que al final, pels motius que siguin, ja ens ho explicaran algun dia algú, van acatar el 155, van abaixar el cap.

—**Tesi: fallem per petits. Siguem humils, també. No tot són traïcions i renúncies. Potser som el Rayo Vallecano i a vegades ens fallen les forces. No les conviccions.**

—Totalment d'acord. Ara, i aquí ve la meva crítica. Sigues honest. Explica-ho. Tenim força per a declarar la independència, però no per a implementar-la. Digues-ho. Explica-m'ho. I això no es va fer. Aquesta és una crítica que també tinc. Ara, també et generen empatia. Aquests païos han anat endavant. Hi haurà un moment que s'arronsaran, pensaven molts. Doncs aquests han anat endavant, però endavant, eh? Que fiquin aquests païos a la presó és com si fiquessin un familiar. Estem tots tocats. Hi són per haver fet el que tu demanaves, el que hem celebrat. Hi són pel que tu haguessis fet exactament igual. Com pot ser que siguin a la presó ara?

—**Us veig escèptic amb Europa.**

—Ara sí que sóc escèptic amb Europa. I molt optimista i molt content amb el país. Molt orgullós de ser català. Si hem pogut arribar on hem arribat, i si continuem aquí, amb tot el merder que tenim, amb un cop d'estat, amb el 155, amb empreses amenaçades, i que la gent va i defensés l'1 d'octubre i guanyés el 21-D. Espectacular. Per això crec que quan quatre es mobilitzin una mica, això pot ser molt gros. Perquè la simpatia europea, la tens. Sobretot als països escandinaus. La gent està amb tu. Ara, quina és la manera que aquesta gent reaccioni? Tocar la butxaca als europeus. L'única manera. Escoltin, que som en un estat d'excepció i sense garanties. Aquí no s'apliquen els procediments de la constitució espanyola.

—I com es paralitza l'economia sense els grans sindicats a favor?

—Ens tenim a nosaltres. Us sembla poc?

—Res a afegir?

—Endavant. Optimisme. Que els qui ho tenen complicat són ells. Amb tota la pasta, amb un cop d'estat i d'excepció, i encara som aquí? Doncs som-hi. Endavant. Anem a l'atac. A l'atac. Això hem de fer: mandat de desobediència civil, i ferma.